

PAKOLAISUUS JA GLOBAALI VASTUU

Anni Tervo ja Suvi Niemelä
Suomen Pakolaisapu

KANSAINVÄLINEN PAKOLAIISOIKEUS

YK:n pakolaissopimus (Geneve 1951):

Pakolainen on henkilö, jolla on perusteltu syy pelätä joutuvansa vainotuksi rotunsa, etnisen taustansa, uskontonsa, kansallisuutensa tai poliittisen käsityksensä takia tai siksi, että hän kuuluu tiettyyn yhteiskuntaryhmään, ja joka oleskelee sen maan ulkopuolella, jonka kansalainen hän on, ja joka mainitun uhan vuoksi ei voi tai halua palata takaisin.

YK:n ihmisoikeusjulistuksen 14. artikla:

Jokaisella vainon kohteeksi joutuneella on oikeus hakea ja nauttia turvapaikkaa muissa maissa.

MAAILMAN KODEISTAAN PAENNEET

**70,8 miljoonaa kotiseudultaan
siirtymään joutunutta**

25,9 milj. pakolaista

**41,3 milj. kotimaansa sisällä
siirtymään joutunutta**

3,5 milj. turvapaikanhakijaa

Lähtömaat: Syyria (6,7 miljoonaa), Afganistan (2,7 miljoonaa), Etelä-Sudan (2,3 miljoonaa), Myanmar (1,1 miljoonaa), Somalia (0,9 miljoonaa)

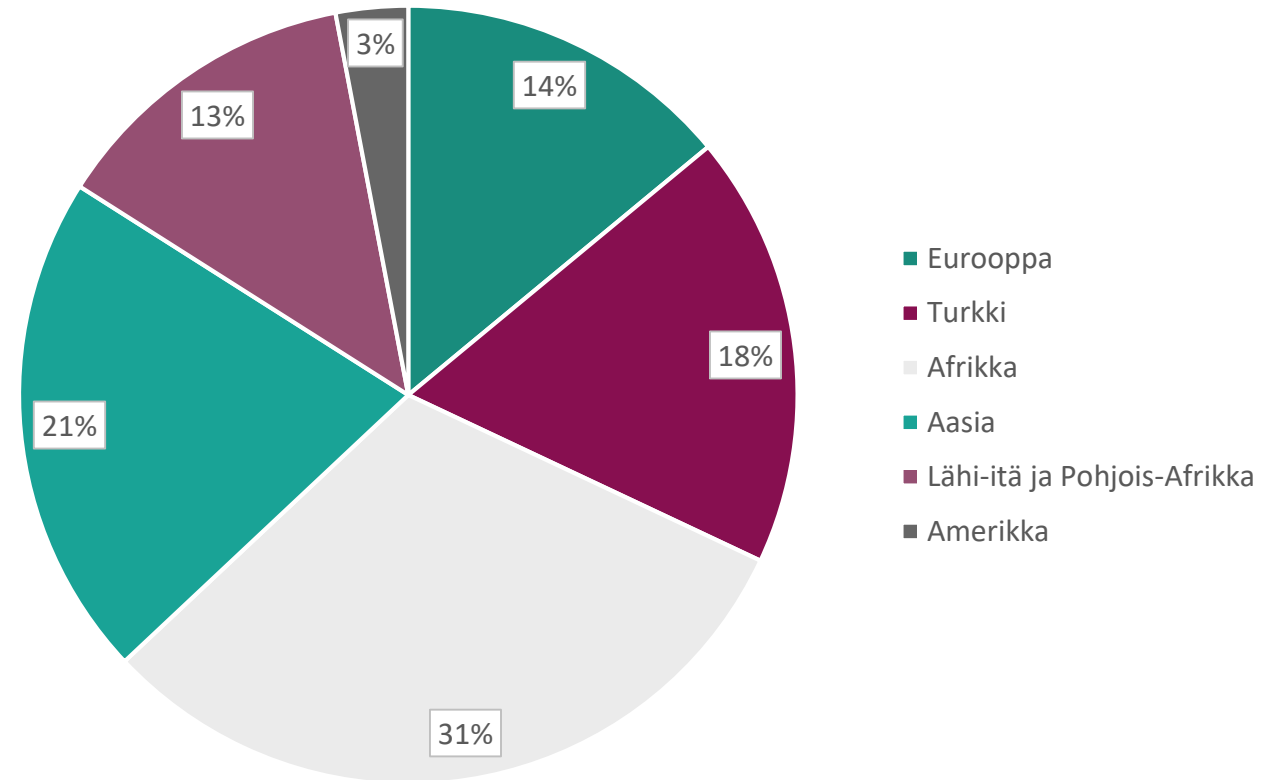

Lähtömaat: Syyria (6,7 miljoonaa), Afganistan (2,7 miljoonaa), Etelä-Sudan (2,3 miljoonaa), Myanmar (1,1 miljoonaa), Somalia (0,9 miljoonaa)

Vastaanottavat maat: Turkki (3,7 miljoonaa), Pakistan (1,4 miljoonaa), Uganda (1,2 miljoonaa), Sudan (1,1 miljoonaa), Saksa (1,1 miljoonaa)

MISSÄ KODEISTAAN PAENNEET OVAT?

- 84 % asuu kehittyvissä maissa
- EU:ssa maailman paenneista vain 4,8 %, Suomessa 0,03 %
- Kotimaastaan lähteneistä lähes 80 % jäi naapurimaahansa
- 10 suurimmasta vastaanottajamaasta yhdeksän on kehittyviä maita, jotka itsekin kohtaavat taloudellisia haasteita

GLOBALLEJA RATKAISUJA

OIKEUDEN-
MUKAINEN
PAKOLAIS-
POLITIIKKA

YKSILÖLLINEN
KOTOUTUMINEN

KEHITYS-
YHTEISTYÖLLÄ
JUURISYIHIN
PUUTTUMINEN

PAKOLAISKYSYMYKSET OSANA GLOBAALIA KEHITYSTÄ

**KUINKA VOIMME EDISTÄÄ
POSITIIVISTA MUUTOSTA?**

GLOBALIKASVATUKSEMME PEDAGOGIIKKA

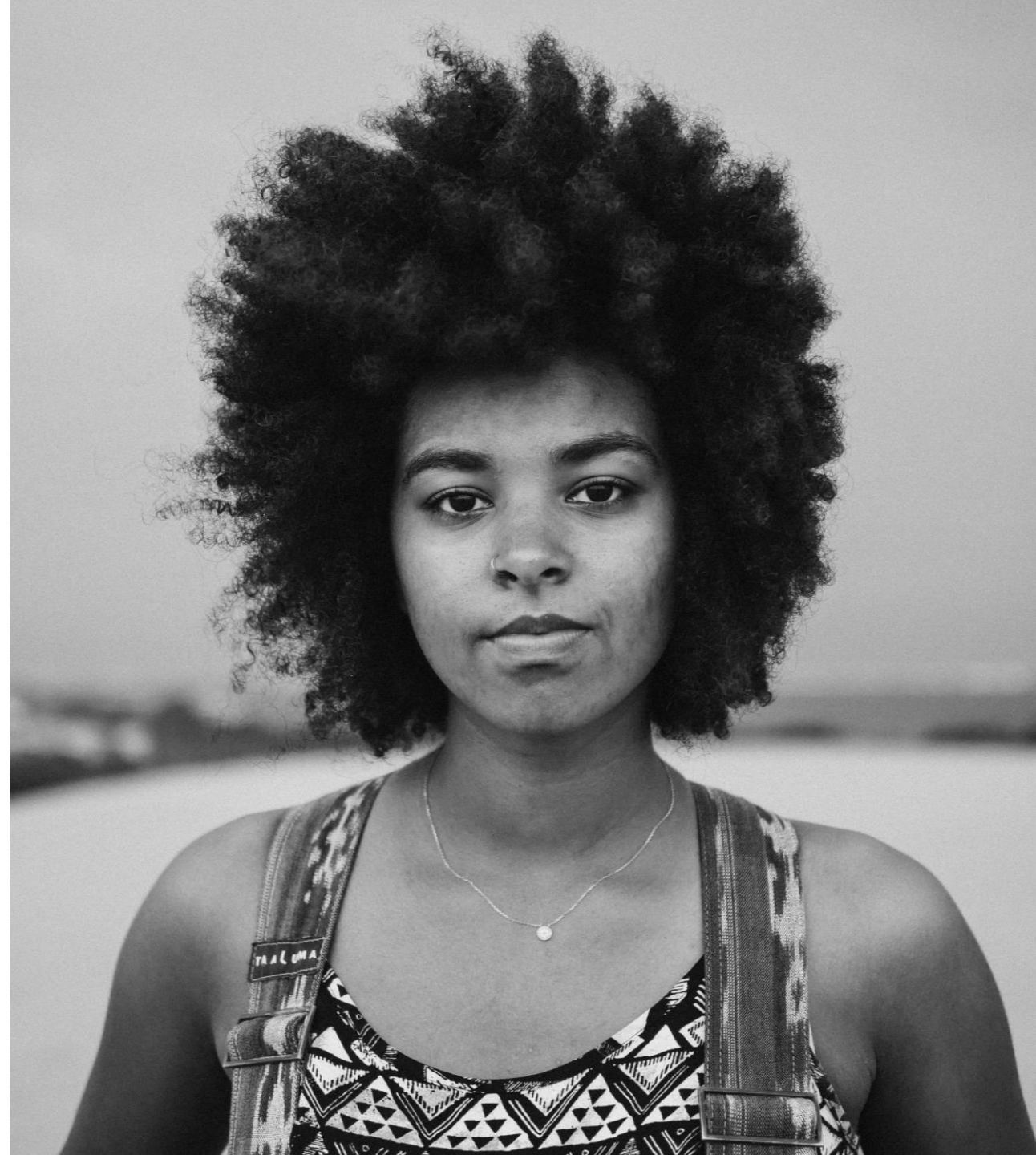
EMPATIAN PIIRIN LAAJENTAMINEN

Empatiaa koetaan herkästi niitä kohtaan, jotka ovat lähellä ja samanlaisia.

Kielimuurit, ennakkokäsitykset, maantieteellinen kaukaisuus ja tiedon puute "toiseuttavat" ja haastavat empatiaa.

Pakolaisten ja maahanmuuttajien elämäntilanteisiin voi olla vaikeaa samaistua.

EMPATIA ON...

- synnynnäistä, mutta myös taito, joka kehittyy ja jota voi kehittää läpi elämän.
- kognitiivista, affektiivista ja behavioraalista.

KUINKA EMPATIAN PIIRI LAAJENEE?

Yhdenvertaiset
kohtaamiset ja
dialoginen
vuorovaikutus

Kokemukset,
tarinat,
simulaatiot
ja pelit

Itsensä aktiivinen
haastaminen ja
uteliaisuus

Mikä on toisen tunnetila?
Mikä on syvempi motiivi tai
arvo käytöksen pohjalla?
Mikä elämäkokemus on
johtanut henkilön nykyiseen
maailmankatsomukseen?

MASSOJA VAI YKSILÖITÄ?

”Venezuelalaisten turvapaikanhakijoiden määrä Euroopassa kasvaa vauhdilla, ja he pääsevät Schengen-maihin ilman viisumia. YK arvioi, että jo neljä miljoonaa venezuelalaista on paennut kotimaastaan vuoden 2015 jälkeen.”

(HS, 6/2019)

Versus

”Irak ei ollut turvallinen paikka kasvattaa lasta. Olimme aina peloissamme – Irakissa Dianalle ei ole rauhaa.”

-Azaldeen Kadhem

”Pakolaisuutta ei voi poistaa, mutta jokainen voi vaikuttaa siihen, miten suhtaudumme pakolaisiin: yhteiskuntaa painavana taakkana, vai ihmisinä, joilla on oikeus turvalliseen ja ihmisarvoiseen elämään kuten meilläkin.”

-Lukiolainen, Pakolaisavun kouluvierailun jälkeen

KIITOS!

ANNI TERVO

Viestinnän asiantuntija
anni.tervo(a)pakolaisapu.fi

SUVI NIEMELÄ

Vapaaehtoistoiminnan asiantuntija
suvi.niemela(a)pakolaisapu.fi

Facebook: @pakolaisapu Twitter: @pakolaisapu Instagram: @pakolaisapu

Pako^{Suomen}**aisapu**